

Minister Sportu i Turystyki

DK-WK.0803.11.2023

Warszawa, dnia 07 października 2024 r.

Pan
Marcin Nowak
Prezes Zarządu
Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o.
ul. Jana i Jędrzeja Śniadeckich 12 B
31-531 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz § 10 umowy dotyczącej dotacji celowej ze środków budżetu państwa nr 2022/1325/2177/UDot/DIE z dnia 16 listopada 2022 r., na realizację zadania publicznego pn. *Dofinansowanie przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 r.*² zawartej pomiędzy Spółką Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o., a Skarbem Państwa – Ministrem Sportu i Turystyki³, Minister przeprowadził kontrolę prawidłowości wykorzystania środków publicznych przekazanych w 2023 r. na realizację powyższego zadania publicznego.

Spółka Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie⁴, pismem z 9 sierpnia 2024 r.⁵, zgodnie z art. 40 ust. 1, w związku z art. 40 ust. 2 ustawy o kontroli, wniosła zastrzeżenia do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego z 25 czerwca 2024 r.⁶.

Wniezione przez Prezesa Zarządu Spółki Zastrzeżenia zostały w całości oddalone⁷.

W związku z ustaleniami kontroli przekazuję, zgodnie z art. 47 ustawy o kontroli, niniejsze Wystąpienie pokontrolne.

OCENA OGÓLNA

1. Wykorzystanie przez Spółkę dotacji celowej udzielonej w 2023 r.⁸ przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, wydatkowanej przez Spółkę w łącznej kwocie 254 126 236,13 zł⁹ należy ocenić negatywnie.

Ocenę tę uzasadniają stwierdzone w toku kontroli istotne nieprawidłowości dotyczące wydatkowania środków publicznych w łącznej kwocie **31 466 500,78 zł**, stanowiącej 12,38 % wykorzystanego dofinansowania, w tym VAT w kwocie 29 272 923,04 zł, jak i realizacji umowy w sposób niezgodny z jej postanowieniami.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224, dalej: „ustawa o kontroli”.

² Dalej: „umowa o dofinansowanie”.

³ Dalej: „Minister” albo „minister właściwy ds. kultury fizycznej”.

⁴ Dalej: „Spółka” albo „Spółka IE 2023”.

⁵ Pismo znak: Nr ref.: 91/CO/2024.

⁶ Dalej: „PWP”.

⁷ Stanowisko wobec wniesionych zastrzeżeń do Projektu wystąpienia pokontrolnego z 7.10.2024 r.

⁸ Kwota udzielonej w 2023 r. dotacji: 255 873 567,45 zł.

⁹ Udzielona dotacja została wykorzystana w 99,3%. Niewykorzystana kwota udzielonej dotacji w wysokości 1 747 331,32 zł została przez Spółkę zwrócona do Ministerstwa.

2. Główną przyczyną nieprawidłowości było finansowanie ze środków dotacji przekazanej w 2023 r. wydatków dotyczących działań zrealizowanych w 2022 r., dokonywanie przez Spółkę zapłaty za działania realizowane po terminie realizacji zadania ustalonym do dnia 30 września 2023 r., a także sfinansowanie podatku od towarów i usług VAT, pomimo iż z uwagi na jego odliczanie przez Spółkę od faktur zakupu nie był wydatkiem kwalifikowalnym.

Ponadto nieprawidłowości dotyczyły rozliczenia ze środków dotacji wydatku poniesionego ze środków własnych¹⁰, podwójnego ujęcia tego samego wydatku w rozliczeniu dotacji w ramach kosztów pośrednich i bezpośrednich¹¹, rozliczenia wynagrodzeń w kwotach wyższych niż wynikające z list płac¹², rozliczenia zagranicznych dowodów księgowych z uwzględnieniem błędnego przelicznika różnic kursowych¹³, rozliczenia zagubionych rzeczy¹⁴, sprzętów sportowych wydanych z magazynu bez podstawy prawnej¹⁵, a także sfinansowania wydatku dokonanego niezgodnie z przeznaczeniem, dotyczącego obsługi posiedzeń Rady Nadzorczej Spółki¹⁶ oraz zakupu w ramach usługi cateringowej artykułów alkoholowych¹⁷. Łączna kwota poniesionych wydatków z powyższych tytułów wyniosła 219 948,96 zł netto¹⁸.

Niezgodnym z zasadą roczności budżetu oraz z § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie było sfinansowanie ze środków dotacji przekazanej w 2023 r. wydatków dotyczących działań zrealizowanych w 2022 r., tj. wynagrodzeń finansowanych w ramach kosztów bezpośrednich i pośrednich¹⁹, usługi zarządzania projektem²⁰, działań promocyjnych²¹ oraz innych rozliczonych w ramach kosztów pośrednich²², w łącznej kwocie 1 971 028,78 zł netto²³.

Niedopuszczalnym było sfinansowanie ze środków dotacji części wydatku w kwocie 2 600,00 zł netto²⁴ dotyczącego czynszu najmu powierzchni magazynowej za miesiąc październik 2023 r., tj. po terminie realizacji zadania ustalonym w umowie o dotację celową. Powyższe działanie było niezgodne z treścią § 3 ust. 5 w związku z § 2 ust. 1 umowy o dotację celową, w których ustalono termin realizacji zadania do dnia 30 września 2023 r.

Negatywnie należy ocenić również sfinansowanie ze środków z dotacji podatku od towarów i usług (VAT). Spółka jest czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług, co potwierdzają składane miesięczne rozliczenia VAT w formie Jednolitego Pliku Kontrolnego (JPK). Spółka nie poinformowała Ministra o fakcie odliczania podatku VAT od faktur zakupu sfinansowanych ze środków dotacji budżetowej.

¹⁰ 91 182,48 zł.

¹¹ 36 482,82 zł netto.

¹² 6 113,29 zł.

¹³ 1 734,17 zł + 1 703,58 zł + 1 808,76 zł + 82,07 zł = 5 328,58 zł.

¹⁴ 28 562,91 zł netto.

¹⁵ 33 888,88 zł netto.

¹⁶ 790,00 zł netto.

¹⁷ 17 600,00 zł.

¹⁸ Podatek VAT został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

¹⁹ 1 794 193,09 zł.

²⁰ 16 900,00 zł.

²¹ 74 428,63 zł netto.

²² 85 507,06 zł netto.

²³ Podatek VAT został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

²⁴ Podatek VAT został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

Należy wskazać, że podatek od towarów i usług (VAT) jest w przypadku dotacji kosztem kwalifikowalnym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta, oraz że beneficjent nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług²⁵. Zatem w przypadku odliczania przez podmiot podatku VAT, podatek ten nie jest kosztem i nie może być sfinansowany ze środków dotacji.

Z uwagi na powyższe, kwota 2 175 187,74 zł netto oraz podatek VAT w kwocie 29 272 923,04 zł wydatkowane w nadmiernej wysokości oraz kwota 18 390,00 zł netto wydatkowana niezgodnie z przeznaczeniem podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁶, zwrotowi do Ministerstwa Sportu i Turystyki²⁷ na konto wskazane w umowie o dofinansowanie.

3. Kontrolą objęto wszystkie wydatki, udokumentowane 1039 dowodami księgowymi, w tym 1018 obejmujących wydatki sfinansowane ze środków dotacji oraz 21 dotyczących wydatków sfinansowanych ze środków własnych Spółki, wszystkie listy płac dokumentujące wynagrodzenia sfinansowane z dotacji w miesiącach grudzień 2022 – czerwiec 2023 r.²⁸, a także potwierdzenia realizacji umów, potwierdzenia dokonania zapłaty za zakupione towary i usługi oraz prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dokonanych wydatków ze środków z dotacji.

Środki z dotacji celowej przeznaczone zostały na dofinansowanie zadania publicznego pn. Przygotowanie i organizacja III Igrzysk Europejskich w 2023 r., w tym m. in. na:

- 1) usługi ochrony fizycznej obiektów i terenów, na których będą przeprowadzane III IE 2023;
- 2) organizację Ceremonii Otwarcia i Zamknięcia Igrzysk oraz innych ceremoniałów;
- 3) zakup strojów oficjalnych;
- 4) usługi świadczone dla uczestników oraz osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzenie III IE 2023;
- 5) budowę i wyposażenie tymczasowych aren sportowych oraz usługi wynajmu i magazynowania elementów zabudowy tymczasowej;
- 6) usługi porządkowe;
- 7) zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego;
- 8) promocję III IE 2023;
- 9) organizację zawodów i wydarzeń sportowych podczas III IE 2023;
- 10) zapewnienie opieki medycznej w związku z organizacją i przeprowadzeniem III IE 2023;
- 11) produkcję sygnału telewizyjnego, obsługę techniczną mediów.

4. Przeprowadzona kontrola finansowa wydatków sfinansowanych ze środków dotacji wykazała nierzetelne opisy dowodów księgowych oraz w wielu przypadkach nieterminowe dokonywania płatności.

²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, z późn. zm., dalej: „ustawa o VAT”.

²⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm., dalej: „ustawa o finansach publicznych”.

²⁷ Dalej: „MSiT” albo „Ministerstwo”.

²⁸ 1205 wypłat dla 251 osób w ramach kosztów bezpośrednich i 319 wypłat dla 56 osób w ramach kosztów pośrednich.

5. Negatywnie należy ocenić stosowaną przez Spółkę praktykę dokonywania płatności z różnych kont oraz stosowanie mechanizmu refundacji wydatków prefinansowanych ze środków własnych, pomimo posiadania środków dotacji na koncie wskazanym w umowie o dofinansowanie. Wydatki ponoszone w ramach danej umowy o dofinansowanie powinny być dokonywane jedynie z konta wskazanego w umowie. Powyższe uniemożliwiało zweryfikowanie po zapisach na koncie bankowym prawidłowości dokonywania płatności ze środków dotacji.

6. Spółka zasadniczo wywiązała się z określonego w § 4 umowy o dofinansowanie obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji finansowo-księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Spółka utworzyła konta księgowe wyodrębnione dla środków dotacji.

Jednakże pomimo utworzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej, wynagrodzenia finansowane ze środków z dotacji w ramach kosztów pośrednich i bezpośrednich oraz różnice kursowe były księgowane wspólnie ze środkami własnymi Spółki, a następnie wynagrodzenia zostały zbiorczo przeksięgowane dwiema kwotami na konto zespołu „4”, wyodrębnione dla środków z dotacji, a różnice kursowe zostały przeksięgowane po utworzeniu w trakcie czynności kontrolnych wyodrębnionego konta zespołu „7” (analityka).

W toku kontroli, stwierdzono niespójność kwot ujętych w ewidencji księgowej i zaraportowanych w sprawozdaniu końcowym. W celu uzgodnienia kont księgowych ze sprawozdaniem końcowym zostały dokonane korekty księgowania. Pozostała różnica pomiędzy sumą kwot ujętych w sprawozdaniu końcowym i w ewidencji księgowej w wysokości 470,38 zł nie została przez Spółkę wyjaśniona i uzgodniona.

7. Spółka wypełniła obowiązki sprawozdawcze, jednakże Sprawozdanie zostało przekazane z jednodniowym opóźnieniem. Sprawozdanie zawierało nierzetelne i niespójne dane zawarte w poszczególnych załącznikach, w zakresie niezgodności w wysokości kwot rozliczanych wynagrodzeń w odniesieniu do list płac stanowiących podstawę wypłat, błędne wartości liczbowe, błędy w numerach faktur, podwójne ujęcie jednej faktury w rozliczeniu kosztów bezpośrednich i pośrednich, nieprecyzyjne opisy dokonanych wydatków utrudniające ich weryfikację. Spółka na żądanie Ministerstwa wielokrotnie dokonywała korekt i uzupełnień Sprawozdania, jednakże w konsekwencji nie dokonała ostatecznego przeglądu oraz analizy wprowadzonych zmian i nie przekazała zbiorczej ostatecznej wersji Sprawozdania zawierającej spójne i zgodne w zakresie kwot i danych załączniki.

USTALENIA I OCENY

8. Spółka IE 2023 jest spółką celową, posiadającą osobowość prawną. Została utworzona przez Województwo Małopolskie oraz Gminę Miejską Kraków, na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa²⁹ oraz ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wsparciu przygotowania III Igrzysk Europejskich w 2023 r.³⁰. Celem działalności Spółki było przygotowanie i realizacja przedsięwzięć oraz wykonywanie zadań związanych

²⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.

³⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 851, z późn. zm.; dalej: „ustawa o wsparciu przygotowania IE 2023” albo „ustawa o wsparciu”.

z organizacją III Igrzysk Europejskich w 2023 r.³¹ Spółka mogła również wykonywać zadania z zakresu koordynowania, kontroli przygotowania i realizacji przedsięwzięć oraz innych przygotowań do Igrzysk.

Na realizację powyższego zadania publicznego w 2023 r. Spółka otrzymała dofinansowanie ze środków budżetu państwa w ramach Programu dofinansowania, ogłoszonego przez ministra właściwego ds. kultury fizycznej.

Program wsparcia przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 roku

9. Minister właściwy ds. kultury fizycznej, na podstawie art. 7 ust. 3 i 6 ustawy o wsparciu przygotowania III IE 2023 oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć III Igrzysk Europejskich w 2023 roku³², ogłosił Program wsparcia przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich w 2023 roku.

Zgodnie z Programem, dofinansowaniu miały podlegać zadania związane z przygotowaniem i organizacją Igrzysk, polegające na wykonaniu przedsięwzięć wymienionych w załączniku do rozporządzenia, określonych jako „Inne przedsięwzięcia”.

Wydatki kwalifikowane miały obejmować:

- 1) usługi ochrony fizycznej obiektów i terenów, na których będą przeprowadzane III IE 2023;
- 2) organizację Ceremonii Otwarcia i Zamknięcia Igrzysk oraz innych ceremoniałów wynikających z regulaminu i protokołu sportowego Igrzysk;
- 3) zakup strojów oficjalnych na potrzeby przeprowadzenia III IE 2023;
- 4) usługi świadczone dla uczestników oraz osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzenie III IE 2023;
- 5) budowę i wyposażenie tymczasowych aren sportowych oraz usługi wynajmu i magazynowania elementów zabudowy tymczasowej na potrzeby organizacji i przeprowadzenia III IE 2023;
- 6) usługi porządkowe, sprzątanie i odbiór odpadów w związku z przeprowadzaniem Igrzysk;
- 7) zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego na potrzeby organizacji i przeprowadzenia III IE 2023;
- 8) promocję III IE 2023;
- 9) organizację zawodów i wydarzeń sportowych podczas III IE 2023;
- 10) zapewnienie opieki medycznej w związku z organizacją i przeprowadzeniem III IE 2023;
- 11) produkcję sygnału telewizyjnego, obsługę techniczną mediów.

Zgodnie z Programem wysokość kosztów pośrednich nie mogła przekroczyć 7% kosztów bezpośrednich dotacji, natomiast w ramach kosztów pośrednich maksymalnie 80% kwoty dotacji mogło być przeznaczone na wynagrodzenia osobowe, bezosobowe i pochodne od wynagrodzeń za obsługę zadania (rozdział V pkt 6 i 7). [Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Rachunek bankowy

10. Dotacja celowa w 2023 r. została przekazana na wskazany w umowie o dofinansowanie rachunek bankowy nr 23 1020 2892 0000 5902 0830 3382, prowadzony w PKO Bank Polski w sześciu transzach, w łącznej kwocie 255 873 567,45 zł.

³¹ Dalej: „III Igrzyska Europejskie w 2023 r.” albo „Igrzyska” albo „III IE 2023”.

³² Dz. U. z 2022 r. poz. 145, z późn. zm.

Zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 13 umowy o dofinansowanie, Spółka była jedynym posiadaczem rachunku bankowego wskazanego w umowie i utrzymała go do chwili ostatecznych rozliczeń z Ministrem. Na dzień wpływu środków z dotacji przekazanej w 2023 r. saldo rachunku wynosiło 0,00 zł³³. Na dzień 30 września 2023 r. saldo rachunku bankowego również wynosiło 0,00 zł, pomimo, że Spółka zaraportowała w sprawozdaniu końcowym niewykorzystanie dotacji w pełnej wysokości. Powyższe wskazuje na dokonywanie przez Spółkę niedozwolonych wypłat z konta dotacyjnego na sfinansowanie wydatków nieobjętych dofinansowaniem. Analiza operacji na koncie bankowym nie wykazała odsetek od środków z dofinansowania, które podlegałyby zwrotowi do MSiT jako nieprzewidziany dochód.

11. W trakcie kontroli ustalono także, że Spółka stosowała niedozwolony mechanizm dokonywania płatności dotyczących poszczególnych wydatków realizowanych w ramach umowy o dofinansowanie w 2023 r. z różnych kont bankowych Spółki, a następnie siedmioma przelewami bankowymi zbiorczo zrefundowała poniesione wydatki z konta przypisanego dla środków z dotacji w łącznej kwocie 23 885 582,28 zł³⁴.

Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że „....Przyczyny takiego stanu były następujące: a) wynagrodzenia osobowe płacono z konta podstawowego Spółki; b) większość transakcji w walutach była płacona z kont walutowych; spółka w wyniku swojej działalności posiada konta w Euro. Takie czynności było korzystne finansowo dla spółki; c) płatności omyłkowo zapłacone z innych kont lub później zakwalifikowane do wydatków dotacji MSiT.

W dniu 30.09.2023 roku konto bankowe przypisane do dotacji miało saldo 0,00 zł ponieważ wszystkie środki z tego konta zostały wydatkowane. Natomiast w trakcie przygotowania sprawozdania końcowego spółka sama stwierdziła, że niektóre wydatki nie można zakwalifikować do dotacji i z tego powodu oddała część środków. Sytuacja taka była spowodowana dużym zamieszaniem którego powodem było bardzo późne przekazanie przez MSiT dodatkowych środków finansujących przygotowanie i organizację Igrzysk...”.³⁵

Negatywnie należy ocenić stosowaną przez Spółkę praktykę dokonywania płatności z różnych kont oraz stosowanie mechanizmu refundacji wydatków prefinansowanych ze środków własnych, pomimo posiadania środków dotacji na koncie wskazanym w umowie o dofinansowanie, a także dokonywanie wypłat z konta dotacyjnego na sfinansowanie wydatków nieobjętych dofinansowaniem. Wydatki ponoszone w ramach danej umowy o dofinansowanie powinny być dokonywane jedynie z konta wskazanego w umowie. Powyższe uniemożliwiało zweryfikowanie po zapisach na koncie bankowym prawidłowości dokonywania płatności ze środków dotacji.

[Akta kontroli: str. 26-111, 237-288, elektroniczny nośnik danych]

Ewidencja księgowa środków dotacji

12. Spółka zasadniczo wywiązała się z określonego w § 4 umowy o dofinansowanie obowiązku prowadzenia wyodrębnionej ewidencji finansowo-księgowej środków

³³ Na dzień 28.02.2023 r.

³⁴ Przelew z 15.06.2023 r. w kwocie 2 546 446,36 zł, z 30.06.2023 r. w kwocie 209 978,73 zł, z 30.06.2023 r. w kwocie 11 679 716,82 zł, z 7.08.2023 r. w kwocie 4 319 363,96 zł, z 29.08.2023 r. w kwocie 4 098.258,32 zł, z 29.09.2023 r. w kwocie 270,00 zł, z 29.09.2023 r. w kwocie 1 031 548,09 zł.

³⁵ Pismo Nr ref: 20/FINANSE/2024 z 8.05.2024 r.

otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Spółka utworzyła konta księgowe wyodrębnione dla środków dotacji, w ramach kont zespołu: „0”, „2”, „3”, „4”, „6”, „7”. Wyodrębnione konto zespołu „7” (analityka) dla różnic kursowych Spółka utworzyła dopiero w trakcie czynności kontrolnych.

Dodatkowo, w celu większej przejrzystości i ułatwienia sprawozdawczości Spółki, wydatki poniesione ze środków z dotacji w kwotach brutto ujęte zostały na kontach pozabilansowych zespołu „9” posiadających analitykę dotyczącą rozliczenia dotacji zgodnie z załącznikami do umowy o dofinansowanie oraz dodatkowo w podziale na otrzymaną transze główną i transze dodatkowe w ramach zawartych aneksów nr 4 i 5 do umowy o dofinansowanie.

Jednakże pomimo utworzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej, wynagrodzenia finansowane ze środków z dotacji w ramach kosztów pośrednich i bezpośrednich oraz różnice kursowe były księgowane wspólnie ze środkami własnymi Spółki, a następnie wynagrodzenia zostały zbiorczo przeksięgowane dwiema kwotami na konto zespołu „4”, wyodrębnione dla środków z dotacji, a różnice kursowe zostały przeksięgowane po utworzeniu w trakcie czynności kontrolnych wyodrębnionego konta zespołu „7” (analityka).

13. Wpływ środków z dotacji na wyodrębniony rachunek bankowy Spółka księgowała na koncie 131-20 (analityka) „PKO BP 23-3382 (MSIT)” w korespondencji z kontem 206-03 „dotacja MSIT nr 2022/1325/2177/UDOT/DIE”, a następnie poleceniem księgowania na konto przychodowe 763-4-04 „MSIT 2022.1325/2177/UDOT/DIE/2”.

14. Dowody księgowe dokumentujące poniesione wydatki sfinansowane z dotacji dotyczące badanego roku 2023 były księgowane na kontach środków trwałych zespołu „0”, kontach magazynowych zespołu „3”, kontach kosztowych zespołu „4”, kontach rozliczeń międzyokresowych zespołu „6”. Każde z powyższych kont podzielone zostało analitycznie przy uwzględnieniu rodzaju kosztu, a następnie dany rodzaj kosztu podzielony został na źródła finansowania (odpowiednio analityka -01 „środki własne”, -02 „dotacja Miasto Kraków”, -03 „dotacja Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego”, -04 „dotacja Ministerstwo Sportu i Turystyki”).

Sposób księgowania dowodów księgowych dokumentujących poniesione wydatki sfinansowane z dotacji przedstawiał się następująco:

- środki trwałe – na koncie zespołu „0” analityka (010-06-04), a następnie spisane w koszty rodzajowe poprzez amortyzację na konta zespołu „4” w kwocie 3 681,30 zł;
- zakupy sprzętu sportowego i materiałów promocyjno-reklamowych – na koncie zaliczek, materiałów na magazynie zespołu „3” (analityka 302-**-04) – „Rozliczenie zakupu - zaliczki zapłacone” w kwocie 17 377 646,96 zł, po otrzymaniu faktury zaliczkowej przeksięgowane na odpowiednie konto kosztowe zespołu „4” z analityką finansowania przez MSIT, (310-**-04) – „Magazyn Materiały i Towary” w kwocie 4 678 975,79 zł, (311-**-04) – „Magazyn sprzętu sportowego” w kwocie 5 409 188,75 zł. Łączna kwota zaksięgowana na tych kontach wyniosła 27 465 811,50 zł;
- zakupy towarów i usług - na kontach kosztów rodzajowych zespołu „4”. Wynagrodzenia były księgowane na koncie wynagrodzeń bez wyodrębnionej analityki

dotyczącej źródła finansowania, a dopiero po ustaleniu ostatecznego rozliczenia wynagrodzenia zostały przeksięgowane poleceniem księgowania na konto wynagrodzeń dedykowane rozliczeniu dotacji z odpowiednią analityką (-04). W odniesieniu do wydatków współfinansowanych z różnych źródeł każde źródło finansowania zostało uwzględnione na odpowiedniej analityce. Łączna kwota zaksięgowana na tym koncie wyniosła 196 947 376,36 zł;

- zakupy usług rozliczane w czasie ujmowane były na kontach zespołu „6” z analityką finansowania przez MSIT, a następnie w odpowiednim okresie rozliczenia przeksięgowywane zostały na odpowiednie konta kosztowe zespołu „4” z analityką (-4) w kwocie 96 570,86 zł;
- różnice kursowe – na kontach zespołu „7” „757-1” bez uwzględnienia źródła finansowania w łącznej kwocie 124 818,22 zł. Konta analityczne zostały utworzone w trakcie czynności kontrolnych;
- faktury kosztowe otrzymane w 2022 r., a zapłacone z dotacji otrzymanej w 2023 r. zostały ujęte w księgach 2022 r. na kontach zespołu „4” w korespondencji z kontami zespołu „5” w łącznej kwocie 175 647,25 zł. Podatek VAT z faktur zakupu dokumentujących wydatki poniesione ze środków z dotacji (VAT naliczony), został zaksięgowany na koncie zespołu „2” – *Rozrachunki z tytułu VAT „221-6-2”*, w łącznej kwocie 29 272 923,04 zł.

15. Analiza zapisów w ewidencji księgowej wykazała, że ogólna kwota zaksięgowanych wydatków wynosi 254 087 357,95 zł i jest o 38 878,18 zł niższa niż ogólna kwota ujęta w sprawozdaniu końcowym wynosząca 254 126 236,13 zł. Powyższa różnica kwot obejmuje: w sześciu przypadkach w sprawozdaniu końcowym zawyżone kwoty rozliczanych wydatków z uwagi na przyjęcie błędnych kursów walut w łącznej kwocie 5 328,75 zł³⁶, dwukrotnie ujęto tą samą fakturę (różnica w kwocie 33 079,05 zł³⁷). Pozostała różnica pomiędzy sumą kwot ujętych w sprawozdaniu końcowym i w ewidencji księgowej w wysokości 470,38 zł nie została przez Spółkę wyjaśniona i uzgodniona.

W toku kontroli, w celu uzgodnienia kont księgowych ze sprawozdaniem końcowym zostały dokonane korekty księgowi. Przeksięgowano na konta wyodrębnione dla środków dotacji kwoty omyłkowo ujęte na finansowaniu własnym (analityka – 01) lub wyksięgowano błędnie ujęte faktury jako częściowo finansowane ze środków dotacji. Powyższe dotyczyło 15 dowodów księgowych. [Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Podatek od towarów i usług VAT

16. W trakcie kontroli ustalono, że Spółka jest czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług, co potwierdzają składane miesięczne rozliczenia VAT w formie Jednolitego Pliku Kontrolnego (dalej: JPK)³⁸, w których Spółka wykazała VAT naliczony od faktur zakupu oraz obniżyła VAT należny od faktur sprzedaży. Dodatkowo ustalono, że w ewidencji finansowo-księgowej Spółki koszty finansowane ze środków z dotacji budżetowej 2023 r.

³⁶ Dowody księgowe: 00004424 w kwocie 1 734,17 zł, 23122231 w kwocie 1 703,75 zł, E-PLRTS-2023-61 w kwocie 1 808,76 zł, 9663/111082 w kwocie 0,05 zł, 383730 w kwocie 82,01 zł, 4201431 w kwocie 0,01 zł.

³⁷ Dowód księgowy: F-674/08/23/KRL.

³⁸ Korekty JPK_VAT za I – IX 2023 r.

były księgowane na kontach kosztowych w kwotach netto, a VAT księgowany był na koncie bilansowym VAT (221-6) oraz wykazywany w rejestrze VAT w celu odliczenia.

W trakcie realizacji umowy o dofinansowanie Spółka nie poinformowała Ministra o fakcie odliczania podatku VAT od faktur zakupu sfinansowanych ze środków dotacji budżetowej. W takiej sytuacji, w celu wyeliminowania ryzyka podwójnego finansowania ze środków publicznych, dotacja powinna zostać ponownie przeliczona i przeznaczona jedynie na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadania w kwotach netto.

Należy wskazać, że podatek od towarów i usług (VAT) jest w przypadku dotacji kosztem kwalifikowalnym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta, oraz że beneficjent nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług. Zatem w przypadku odliczania przez podmiot podatku VAT, podatek ten nie jest kosztem i nie może być sfinansowany ze środków dotacji.

Z uwagi na powyższe podatek od towarów i usług (VAT) od wydatków sfinansowanych ze środków dotacji budżetowej przekazanej w 2023 r. należy uznać w całości za wydatek niekwalifikowany, dokonany w nadmiernej wysokości.

Powyższe wydatki poniesione na sfinansowanie podatku VAT, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 29 272 923,04 zł.

[Akta kontroli: str. 114-131, 159-184, elektroniczny nośnik danych]

Prawidłowość realizacji i dokonywania wydatków w 2023 roku w ramach umowy o dofinansowanie

Umowa o dofinansowanie realizacji zadania publicznego (aneksy)

17. Spółka terminowo, tj. 10 listopada 2022 r. (data nadania)³⁹, złożyła wniosek o dofinansowanie realizacji zadania z udziałem środków finansowych z budżetu państwa. Wniosek zawierał wszystkie określone w Programie dofinansowania informacje i załączniki. Spółka wnioskowała o przyznanie dofinansowania w kwocie 193 766 600,00 zł. Koszt ogólny zadania publicznego miał wynosić 204 266 600,00 zł, w tym środki finansowe z innych źródeł (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego) miały wynosić 10 500 000,00 zł.

Po dokonaniu oceny wniosku⁴⁰, minister właściwy ds. kultury fizycznej przyznał Spółce dotację we wnioskowanej wysokości 193 766 600,00 zł – na podstawie umowy o dofinansowanie z 16 listopada 2022 r., w tym kwota 22 696 000,00 zł do wykorzystania w 2022 r., a kwota 171 070 600,00 zł w 2023 r.

W umowie zostały określone szczegółowe warunki oraz zadania i obowiązki Spółki.

Termin realizacji zadania publicznego ustalono od dnia podpisania umowy dotacyjnej do dnia 30 września 2023 r. z zastrzeżeniem, że przyznane środki w 2022 r. Spółka miała wykorzystać,

³⁹ W Programie dofinansowania określono termin na składanie wniosków o dofinansowanie do 10.11.2022 r. Zgodnie z Programem za dzień złożenia wniosku określono dzień jego wpływu do Ministerstwa (w przypadku złożenia wniosku osobiście) lub data stempla pocztowego (w przypadku przesyłania wniosku).

⁴⁰ Notatka z dnia 15.11.2022 r.

poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie, od dnia podpisania umowy o dofinansowanie tj. od 16 listopada 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., a przekazane środki finansowe w 2023 r. od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 września 2023 r.⁴¹.

Umowę aneksowano sześciokrotnie⁴². W ramach zawartych aneksów dokonano aktualizacji zapisów umowy, zakresu rzeczowo-finansowego zadania, zwiększenia kwoty całkowitego kosztu zadania do kwoty 293 534 567,45 zł, kwoty dofinansowania do kwoty 278 569 567,45 zł, kwoty wkładu własnego do kwoty 4 465 000,00 zł. Kwota środków finansowych z innych źródeł, tj. z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków pozostała na niezmienionym poziomie w wysokości 10 500 000,00 zł. Nie dokonano zmiany terminu realizacji zadania.

W wyniku zawarcia aneksów ogólna kwota dofinansowania została zwiększona o 84 802 967,45 zł, tj. z kwoty 193 766 600,00 zł do kwoty 278 569 567,45 zł, w tym kwota 22 696 000,00 zł do wykorzystania w 2022 r., a kwota 255 873 567,45 zł do wykorzystania w 2023 r.

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Prawidłowość realizacji i dokonywania wydatków ze środków z dotacji

18. Kontrolą objęto wydatkowanie środków dotacji przekazanej w sześciu transzach Spółce w 2023 r. w kwocie 255 873 567,45 zł.⁴³ Zgodnie ze Sprawozdaniem za rok 2023 oraz na podstawie ustaleń kontroli, przekazane środki finansowe zostały wydatkowane w kwocie 254 126 236,13 zł (99,36%).

Badaniu poddano 1018 dowodów księgowych dotyczących wydatków sfinansowanych z dotacji, a także wszystkie listy płac dokumentujące wynagrodzenia sfinansowane z dotacji w miesiącach grudzień 2022 r. – czerwiec 2023 r. (1205 wypłat dla 251 osób w ramach kosztów bezpośrednich i 319 wypłat dla 56 osób w ramach kosztów pośrednich). Zbadane wydatki stanowiły 100% ogólnej kwoty dofinansowania przekazanego w 2023 r.

Dofinansowanie miało być przeznaczone na pokrycie kosztów bezpośrednich i pośrednich związanych z realizacją zadania. Na podstawie zbadanych wydatków stwierdzono nieprawidłowości dotyczące wydatkowania środków publicznych w łącznej kwocie 31 466 500,78 zł (w tym, w nadmiernej wysokości, w kwocie 2 175 187,74 zł netto i podatek VAT w kwocie 29 272 923,04 zł, oraz niezgodnie z przeznaczeniem, w łącznej kwocie 18 390,00 zł netto), stanowiącej 12,38% wykorzystanego dofinansowania, jak i realizacji umowy w sposób niezgodny z jej postanowieniami.

19. Główną przyczyną nieprawidłowości było finansowanie ze środków dotacji przekazanej w 2023 r. wydatków dotyczących działań zrealizowanych w 2022 r., dokonywanie przez Spółkę zapłaty za działania realizowane po terminie realizacji zadania ustalonym do dnia 30 września 2023 r., a także sfinansowanie podatku od towarów i usług VAT, pomimo, iż z uwagi na jego odliczanie przez Spółkę od faktur zakupu nie był wydatkiem kwalifikowalnym.

⁴¹ Przepis § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie.

⁴² Aneks nr 1 z 24.01.2023 r., Aneks nr 2 z 10.05.2023 r., Aneks nr 3 z 7.09.2023 r., Aneks nr 4 z 8.09.2023 r., Aneks nr 5 z 20.09.2023 r., Aneks nr 6 z 28.09.2023 r.

⁴³ I transza: 28.02.2023 r. w kwocie 44 743 880,00 zł, II transza: 31.03.2023 r. w kwocie 30 000 000,00 zł, III transza: 28.04.2023 r. w kwocie 40 000 000,00 zł, IV transza: 31.05.2023 r. w kwocie 56 326 720,00 zł, V transza: 8.09.2023 r. w kwocie 38 740 165,95 zł, VI transza 20.09.2023 r. w kwocie 46 062 801,50 zł.

Ponadto nieprawidłowości dotyczyły rozliczenia ze środków dotacji wydatku poniesionego ze środków własnych, podwójnego ujęcia tego samego wydatku w rozliczeniu dotacji w ramach kosztów pośrednich i bezpośrednich, rozliczenia wynagrodzeń w kwotach wyższych niż wynikające z list płac, rozliczenia zagranicznych dowodów księgowych z uwzględnieniem błędnego przelicznika różnic kursowych, a także sfinansowania wydatku dokonanego niezgodnie z przeznaczeniem, dotyczącego obsługi posiedzeń Rady Nadzorczej Spółki oraz zakupu w ramach usługi cateringowej artykułów alkoholowych.

20. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowody księgowe powinny być rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ww. ustawy oraz wolne od błędów rachunkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie w dowodach księgowych wymazywania i przeróbek. Wszelkie stwierdzone błędy powinny być poprawione przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty przez osobę uprawnioną (art. 25 pkt 1 ww. ustawy).

Negatywnie należy ocenić nierzetelne opisywanie dowodów księgowych, w szczególności:

- nieprecyzyjne dokonywanie opisów merytorycznych (wiele przypadków),
- nieumieszczanie dat przy podpisach i zatwierdzeniach (kilka przypadków),
- dokonywanie skreśleń lub korekt danych bez daty i podpisu osoby dokonującej korekty,
- niezamieszczanie przeliczników walutowych (kilka przypadków),

Ponadto kontrola wykazała nieprawidłowości dotyczące:

- dokonywania płatności z innego konta bankowego niż przypisane do umowy o dofinansowanie i następnie dokonywanie refundacji ze środków z dotacji (w wielu przypadkach),
- nieterminowego dokonywania płatności.

Spółka nierzetelnie wywiązała się z obowiązku opisywania dowodów księgowych w zakresie informacji o źródle dofinansowania. Na części zbadanych dowodów księgowych umieszczono błędną w zakresie kwot klauzulę, która zgodnie z wymogiem § 4 ust. 2 umowy o dofinansowanie powinna posiadać brzmienie: „Płatne ze środków budżetu państwa, których dysponentem jest Minister Sportu i Turystyki na podstawie umowy z dnia nr w kwocie zł.”. Powyższe działanie stanowiło naruszenie ww. § 4 ust. 2 umowy o dotację.

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Wynagrodzenia sfinansowane z dotacji

21. Zgodnie z umową o dofinansowanie oraz Programem wsparcia, wynagrodzenia dla osób realizujących i obsługujących zadanie mogły być wypłacane jedynie osobom ujętym odpowiednio w wykazie osób zatrudnionych w ramach kosztów bezpośrednich (zał. 20 do umowy) oraz w wykazie osób zatrudnionych w ramach kosztów pośrednich (zał. 28 do umowy) i w wysokościach określonych w tych wykazach.

W ramach kosztów pośrednich maksymalnie 80% kwoty dotacji mogła być przeznaczona na wynagrodzenia osobowe, bezosobowe i pochodne od wynagrodzeń za obsługę zadania. Kontrola nie stwierdziła przekroczenia powyższego progu dofinansowania wynagrodzeń.

22. W Sprawozdaniu końcowym Spółka zraportowała, że w 2023 r. na wynagrodzenia osobowe, bezosobowe i pochodne od wynagrodzeń wydatkowała środki z dotacji w łącznej kwocie 14 890 714,06 zł, w tym w ramach kosztów bezpośrednich 13 198 726,23 zł,

a w ramach kosztów pośrednich 1 691 987,83 zł. Wynagrodzenia w ramach kosztów bezpośrednich obejmowały 1 205 wypłat dla 251 osób, natomiast wynagrodzenia w ramach kosztów pośrednich obejmowały 319 wypłat dla 56 osób. Podstawę wypłaty wynagrodzenia stanowiły zawarte umowy o pracę/umowy zlecenia. Do dowodów księgowych (listy płac) załączone były potwierdzenia dokonanych płatności⁴⁴. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty.

23. Kontrola nie stwierdziła przekroczenia ustalonych w wykazach stanowiących załącznik do umowy o dotację celową stawek wynagrodzeń zasadniczych, jednakże w 48 przypadkach z dotacji sfinansowano pochodne od wynagrodzeń w kwotach wyższych niż wynikające z list płac. Łączna kwota z powyższego tytułu w wysokości 6 113,29 zł podlega zwrotowi jako wydatkowana w nadmiernej wysokości, w tym w ramach wynagrodzeń finansowanych kosztach bezpośrednich 5 971,51 zł⁴⁵, a w ramach wynagrodzeń finansowanych w ramach kosztów pośrednich 141,78 zł⁴⁶.

24. W trakcie kontroli ustalono, że wynagrodzenia w kosztach bezpośrednich obejmowały miesiące od grudnia 2022 r. do czerwca 2023 r., a wynagrodzenia w kosztach pośrednich od grudnia 2022 do września 2023 r.

Biorąc pod uwagę zasadę roczności budżetu oraz zapisy § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie, przekazane w 2023 r. środki z dotacji Spółka była zobowiązana wykorzystać poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 września 2023 r. Zgodnie z powyższym, warunkiem kwalifikowalności wydatków dokonanych ze środków z budżetu

⁴⁴ Ustalono na podstawie próby 185 wypłat wynagrodzeń w ramach kosztów bezpośrednich i 36 wypłat wynagrodzeń w ramach kosztów pośrednich.

⁴⁵ [redacted] (EA/2023/06): 327,12 zł, [redacted] (EBZ/2023/06): 405,36 zł, [redacted] (EH/2023/02): 0,01 zł, [redacted] (EH/2023/04): 8,40 zł, [redacted] (EHB/2023/02): 0,01 zł, [redacted] (EHB/2023/06): 23,73 zł, [redacted] (EHB/2023/06): 94,44 zł, [redacted] (EL/2023/03): 690,89 zł, [redacted] (EO/2023/02): 61,44 zł, [redacted] (EO/2023/04): 0,01 zł, [redacted] (EO/2023/05): 132,75 zł, [redacted] (EO/2023/06): 176,65 zł, [redacted] (EO/2023/06): 86,86 zł, [redacted] (EP/2023/01): 234,15 zł, [redacted] (EP/2023/01): 0,01 zł, [redacted] (EP/2023/02): 0,01 zł, [redacted] (EP/2023/03): 50,76 zł, [redacted] (EP/2023/03): 140,52 zł, [redacted] (EP/2023/06): 197,77 zł, [redacted] (ES/2023/03): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/03): 22,41 zł, [redacted] (ES/2023/03): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/04): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/04): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/04): 22,41 zł, [redacted] (ES/2023/04): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/05): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/05): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/05): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/06): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/06): 0,01 zł, [redacted] (ES/2023/06): 0,01 zł, [redacted] (ET/2023/01): 0,01 zł, [redacted] (ET/2023/02): 0,01 zł, [redacted] (ET/2023/03): 0,01 zł, [redacted] (ET/2023/04): 0,01 zł, [redacted] (ET/2023/05): 0,01 zł, [redacted] (EW/2023/02): 0,01 zł, [redacted] (EW/2023/03): 0,16 zł, [redacted] (EW/2023/04): 35,76 zł, [redacted] (EW/2023/04): 0,16 zł, [redacted] (EW/2023/05): 35,76 zł, [redacted] (EW/2023/05): 27,68 zł, [redacted] (EW/2023/06): 500,00 zł, [redacted] (EW/2023/06): 204,10 zł, [redacted] (U/2023/06): 1 026,48 zł, [redacted] (U/2023/06): 1 465,53 zł.

⁴⁶ [redacted] (EADM2/2023/05): 141,78 zł.

państwa było spełnienie łącznie dwóch warunków, tj. zapłata musiała dotyczyć działań zrealizowanych po 1 stycznia 2023 r. r. i być dokonana od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2023 r. Brak spełnienia łącznie tych warunków wyłączała możliwość kwalifikowalności wydatku poniesionego ze środków dotacji, co skutkuje obowiązkiem przypisania takich wydatków do zwrotu.

Zatem, niedopuszczalnym było dokonanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2023 r. za wynagrodzenia za pracę w miesiącu grudniu 2022 r. w łącznej kwocie 1 794 193,09 zł⁴⁷.

Z uwagi na powyższe, wypłacone w kwotach wyższych niż wynikające z list płac pochodne od wynagrodzeń oraz wydatki poniesione z dotacji ze środków budżetu państwa na wynagrodzenia za pracę w miesiącu grudniu 2022 r., jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 1 800 306,38 zł.

[Akta kontroli: str. 216-236, elektroniczny nośnik danych]

Koszty bezpośrednie

25. Na koszty bezpośrednie poniesiono wydatki w łącznej kwocie 251 043 988,03 zł brutto, w tym wynagrodzenia 13 198 726,23 zł (patrz pkt. 21-24), a inne koszty bezpośrednie 237 845 261,80 zł brutto.

Ochrona fizyczna obiektów i terenów

26. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 16 158 224,60 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki udokumentowane piętnastoma dowodami księgowymi.

Wydatki obejmowały w szczególności koszty opracowania projektów oraz wdrożenia czasowej organizacji ruchu w rejonie obiektów sportowych i pozasportowych, usługi zabezpieczenia imprez masowych, ochrony osób i mienia, a także montaż barierek i płotów zabezpieczających. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*. Nie stwierdzono wydatków niecelowych.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. Niejednokrotnie płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji⁴⁸.

W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że z uwagi na przyjęcie błędnego przelicznika różnic kursowych jeden wydatek został ujęty w sprawozdaniu końcowym w kwocie o 1 734,17 zł wyższej niż faktycznie poniesiona.

⁴⁷ Wynagrodzenia za grudzień w ramach kosztów bezpośrednich: 1 573 065,56 zł, wynagrodzenia za grudzień w ramach kosztów pośrednich: 221 127,53 zł.

⁴⁸ Pismo Nr ref: 25/FINANSE/2024 z 5.06.2024 r.

Wydatek dokonany w nadmiernej wysokości podlega, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 1 734,17 zł⁴⁹.

[Akta kontroli: str. 216-217, 237-242, 286-288, elektroniczny nośnik danych]

Ceremonia Otwarcia i Zamknięcia oraz inne ceremonie

27. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 19 842 752,83 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki udokumentowane dziewiętnastoma dowodami księgowymi.

Wydatki obejmowały w szczególności koszt przygotowania i przeprowadzenia Ceremonii Otwarcia i Zamknięcia Igrzysk, wykonanie dokumentacji projektowej i zakup znicza, pochodni, flag, tac na medale, przygotowanie projektów wykonawczych, wykonanie, konfekcjonowanie i dostawa medali.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*. Nie stwierdzono wydatków niecelowych.

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Zakup oficjalnych strojów

28. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 4 115 788,64 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki udokumentowane dziewięcioma dowodami księgowymi. Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane terminowo, przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*. Nie stwierdzono wydatków niecelowych.

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Usługi świadczone dla uczestników i innych osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzenie IE 2023

29. Na powyższą kategorię kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 78 446 088,47 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 163 dowodami księgowymi.

W 2023 r. usługi obejmowały wszystkie cztery pozycje załącznika 23 do umowy, tj.: poz. 1 – Zakwaterowanie i wyżywienie (usługi hotelarskie) oraz transport osób w łącznej kwocie 45 216 332,00 zł, poz. 2 – Usługi pralnicze w łącznej kwocie 6 244,71 zł, poz. 3 – Catering poza obiektami noclegowymi w łącznej kwocie 33 178 869,81 zł i poz. 4 – Obsługa oficjalnych wizyt przedstawicieli w łącznej kwocie 44 641,95 zł.

⁴⁹ Invoice 00004424 z 27.04.2023 r.

Wydatki obejmowały w szczególności: zakwaterowanie i wyżywienie delegatów technicznych, sędziów, zawodników, obsługi, wolontariuszy, transport (bilety lotnicze, najem samochodów służbowych i autokarów wraz z kierowcami), catering, usługi pralnicze, usługi zarządzania projektem, obsługę oficjalnych wizyt przedstawicieli międzynarodowych federacji sportowych oraz EDC/NOC. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. W niektórych przypadkach płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45).

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były każdorazowo, z wyjątkiem usług gastronomicznych i wynajmu autokaru⁵⁰, załączone wykazy uczestników, a do wszystkich dowodów księgowych potwierdzenia dokonanych płatności. Brak wykazu osób przy usługach gastronomicznych uniemożliwił kontrolerom zweryfikowanie czy z usługi skorzystały jedynie osoby uprawnione. W pozostałym zakresie, załączone listy osób wykazały, że dofinansowaniem objęto wyłącznie osoby uprawnione, ujęte w załączniku do *Programu* pn. Katalog kosztów obejmujący zawodników, trenerów, fizjoterapeutów, serwisistów, członków ekip sportowych, sędziów, delegatów technicznych zawodów, przedstawicieli EOC i Komitetów Olimpijskich, obsługę techniczną i sportową zawodów oraz wolontariuszy.

30. W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że jeden wydatek dotyczył usługi zarządzania projektem w miesiącu grudniu 2022 r.⁵¹, a jeden wydatek dotyczący najmu samochodów został podwójnie ujęty w sprawozdaniu końcowym w ramach kosztów bezpośrednich i kosztów pośrednich⁵². Ponadto ustalono na podstawie specyfikacji umowy zawartej z kontrahentem, że Spółka sfinansowała w ramach usług cateringowych „bufet alkoholowy”⁵³.

Biorąc pod uwagę zasadę roczności budżetu oraz zapisy § 3 ust. 5 umowy o dotację celową (patrz opis w pkt 24 – *dot. wynagrodzeń za 2022*), niedopuszczalnym było dokonanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2023 r. za usługi realizowane w miesiącu grudniu 2022 r. oraz podwójne rozliczenie jednego wydatku. Ponadto niedopuszczalnym było finansowanie ze środków dotacji artykułów alkoholowych.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione na usługę zarządzania projektem i podwójne sfinansowanie jako dokonane w nadmiernej wysokości oraz wydatek poniesiony na sfinansowanie zakupu alkoholu jako dokonany niezgodnie z przeznaczeniem podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak

⁵⁰ Pozycje rozliczenia dotacji: poz. 4.4.12-15.

⁵¹ Dowód księgowy: 02/12/2022 z 30.12.2022 r. w kwocie 16 900,00 zł (VAT 0,00 zł).

⁵² Dot. dowodu księgowego: F-674/08/23/KRL z 31.08.2023 r. w kwocie 40 245,60 zł brutto, w tym VAT 3 762,78 zł. Kontrola uznała za prawidłowe ujęcie wydatku w kosztach pośrednich.

⁵³ Dowód księgowy: 25/2023 z 20.06.2023 r. – „bufet alkoholowy” w kwocie 17 600,00 zł (VAT 0,00 zł).

dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższych tytułów wynosi 70 982,82 zł netto.

⁵⁴ [Akta kontroli: str. 216-217, 333-361, elektroniczny nośnik danych]

Tymczasowe areny sportowe

31. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 46 154 994,21 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 68 dowodami księgowymi.

Wydatki obejmowały w szczególności: budowę i wyposażenie tymczasowych aren sportowych oraz obiektów niezbędnych do przeprowadzenia zawodów, w tym mobilne trybuny, kontenery socjalne, namioty, wieże pływające, podesty, agregaty, przyłącza wodne i prądowe i inne niezbędne do przeprowadzenia zawodów, wynagrodzenie kierownika budowy, wynagrodzenie inspektora nadzoru, najem mebli. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do Programu.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. W niektórych przypadkach płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45).

32. W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że jeden wydatek w części dotyczył czynszu najmu powierzchni magazynowej za miesiąc październik 2023, tj. po terminie realizacji zadania ustalonym w umowie o dofinansowanie do dnia 30 września 2023 r.⁵⁵

Biorąc pod uwagę treść § 3 ust. 5 w związku z § 2 ust. 1 umowy o dofinansowanie, przekazane w 2023 r. środki z dotacji Spółka była zobowiązana wykorzystać poprzez zapłatę za zrealizowane zadanie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 września 2023 r. Zgodnie z powyższym, warunkiem kwalifikowalności wydatków dokonanych ze środków z budżetu państwa było spełnienie łącznie dwóch warunków, tj. zapłata musiała dotyczyć działań zrealizowanych w terminie od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2023 r. i być dokonana w tym terminie. Brak spełnienia łącznie tych warunków wyłączała możliwość kwalifikowalności wydatku poniesionego ze środków dotacji, co skutkuje obowiązkiem przypisania takich wydatków do zwrotu.

Ponadto, w wyniku przeprowadzonych oględzin⁵⁶ zakupionych na potrzeby organizacji III IE 2023 rzeczy stwierdzono brak w magazynie Spółki 11 z 42 sztuk zakupionych urządzeń chłodniczych⁵⁷. Powyższe zostało potwierdzone przekazaniem przez Spółkę protokołem zagubienia rzeczy, w którym wpisano, że „...Lodówki i zamrażarki używane były na szeregu aren sportowych na których rozgrywano zawody w ramach Igrzysk. Prowadzona na magazynie inwentaryzacja wykazała, że rzeczy te nie znajdują się na magazynie Spółki. Zostały więc zagubione

⁵⁴ 40 245,60 zł – 3 762,78 zł = 36 482,82 zł + 16 900,00 zł + 17 600,00 zł = 70 982,82 zł. Podatek VAT w kwocie 3 762,78 zł został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

⁵⁵ Dot. dowodu księgowego: FA/55/GK/2023 z 19.09.2023 r. w kwocie 3 198,00 zł.

⁵⁶ Protokół oględzin z 15.05.2024 r.

⁵⁷ Dowód księgowy: 645/2023 z 30.06.2023 w kwocie 177 254,00 zł.

w trakcie trwania Igrzysk lub po ich zakończeniu, możliwe, że w trakcie transportu wyposażenia aren do magazynu Spółki." ⁵⁸ Łączna kwota zagubionych urządzeń wyniosła 27 435,91 zł netto.

Z uwagi na fakt, że zakupione urządzenia chłodnicze nie znajdują się w posiadaniu Spółki, a nie zostały przekazane w użyczenie zgodnie z § 7 ust. 3 umowy o dofinansowanie, wydatek poniesiony na zakup zagubionych rzeczy w kwocie 27 435,91 zł netto nie może zostać uznany i podlega zwrotowi.

Z uwagi na powyższe, wydatki poniesione na czynsz najmu powierzchni magazynowej za miesiąc październik 2023 i zakup urządzeń chłodniczych, które zostały zagubione jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 30 035,91 zł netto.⁵⁹

[Akta kontroli: str. 142-147, 216-217, 304, elektroniczny nośnik danych]

Usługi porządkowe

33. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatek w kwocie 30 000,00 zł brutto.

Kontrolą objęto jeden wydatek stanowiący 100% środków dotacji poniesionych w 2023 r. w tej kategorii kosztów.

Wydatek był zgodny z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*. Wydatek został dokonany terminowo, przelewem bankowym, w kwocie zgodnej z fakturą stanowiącą podstawę wypłaty.

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego

34. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 3 452 140,00 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 27 dowodami księgowymi.

W 2023 r. Spółka ze środków z dotacji dokonywała wydatków związanych z 12 z 21 pierwotnie planowanych dyscyplin sportowych, ujętych w *Wykazie sprzętu specjalistycznego, sportowego i osobistego na realizację zadania, stanowiącym załącznik nr 4 do wniosku/umowy* oraz w załączniku nr 24 do sprawozdania końcowego, tj.: badminton, boks, breaking, judo, kajakarstwo górskie, kolarstwo górskie, koszykówka 3x3, łucznictwo, taekwondo, tenis stołowy, wspinaczka sportowa oraz pięciobój nowoczesny.

Wydatki obejmowały zakup lub najem sprzętu i wyposażenia sportowego, a także budowę parku jeździeckiego. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Płatności dokonywane były przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. W niektórych przypadkach

⁵⁸ Protokół nr 1/09/2023 z 1.09.2023 r.

⁵⁹ 2 600,00 zł + 27 435,91 zł = 30 035,91 zł netto. Podatek VAT w kwocie 6 908,26 zł (598,00 zł + 6 310,26 zł) został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45). Zakupiony sprzęt został dostarczony, co zostało potwierdzone protokołami odbioru sprzętu i przyjęcia na magazyn⁶⁰.

Na podstawie § 7 umowy o dofinansowanie, Spółka zobowiązała się do niezbywania związanych z realizacją zadania rzeczy zakupionych na swoją rzecz, w szczególności dotyczyło to sprzętu sportowego, za środki pochodzące z dotacji do czasu przyjęcia przez Ministra sprawozdania końcowego z realizacji zadania. Aneks nr 6 z 28 września 2023 r. zakaz zbycia został przedłużony do pięciu lat od dnia dokonania zakupu. Umowa dopuszczała nieodpłatne przekazanie zakupionych ze środków z dotacji rzeczy na podstawie protokołów zdawczo – odbiorczych lub umów użyczenia.

35. W trakcie kontroli ustalono, że Spółka po zakończeniu III IE 2023 sukcesywnie dokonywała nieodpłatnego przekazania części sprzętu sportowego w użyczenie polskim związkom sportowym, klubom sportowym i innym podmiotom związanym ze sportem. Na dzień 13 maja 2024 r. łączna kwota przekazanego w użyczenie sprzętu i wyposażenia sportowego wyniosła 1 597 585,00 zł.⁶¹ Przekazania następowały na podstawie zawartych na okres do dnia 28 grudnia 2028 r. umów użyczenia, z zastrzeżeniem możliwości ich wypowiedzenia z zachowaniem jednotygodniowego okresu wypowiedzenia, a w przypadku niewywiązania się lub nienależytego wywiązania się biorącego w użyczenie z określonych w umowie zobowiązań, rozwiązania tej umowy ze skutkiem natychmiastowym.

Pismem z dnia 7 maja 2024 r.⁶² Prezes Zarządu Spółki poinformował Ministra o „bezprawnym” postępowaniu Polskiego Związku Badmintona polegającym na pobraniu z magazynu zakupionych przez Spółkę lotek do badmintona oraz odmowy podpisania przez Związek umowy ich użyczenia na kwotę 41 683,32 zł brutto.

Z uwagi na fakt, że zakupione lotki w ilości 3336 sztuk nie znajdują się w posiadaniu Spółki, a nie zostały formalnie, na podstawie zawartej umowy przekazane w użyczenie zgodnie z § 7 ust. 3 umowy o dofinansowanie, wydatek poniesiony na zakup tych lotek w kwocie 41 683,32 zł brutto nie może zostać uznany i podlega zwrotowi. Negatywnie należy ocenić brak nadzoru nad gospodarowaniem składnikami majątkowymi zakupionymi ze środków dotacji. Prawidłowe prowadzenie gospodarki magazynowej wykluczyłoby wystąpienie takiego przypadku.

Zgodnie z oświadczeniem Prezesa Zarządu Spółki, pozostały sprzęt i wyposażenie sportowe znajduje się w magazynach [REDAKTOWANO]

[REDAKTOWANO] Prezes Zarządu Spółki nie udzielił informacji odnośnie planów dotyczących przekazania w użytkowanie pozostałego sprzętu do czasu likwidacji Spółki.⁶³ poinformował jedynie, że „...zbywanie sprzętu zostało wstrzymane w związku z nieuzasadnionym przedłużeniem okresu trwałości projektu do lat 5...”⁶⁴.

⁶⁰ Zbadano na próbie trzech transakcji dot. zakupu sprzętu/ wyposażenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu, tj.: judo, tycznictwo i jeździectwo.

⁶¹ Zestawienie przekazanego w użyczenie sprzętu i wyposażenia sportowego na dzień 13 maja 2024 r.

⁶² Nr 56/CO/2024.

⁶³ Pismo Nr ref: 20/FINANSE/2024 z 8.05.2024 r.

⁶⁴ Mail z 12.06.2024 r.

Pomimo kilkakrotnie kierowanych przez kontrolerów wezwań o przekazanie szczegółowych informacji dotyczących rozliczonych w ramach środków z dotacji sprzętów i urządzeń sportowych⁶⁵, Spółka do czasu zakończenia czynności kontrolnych nie przekazała żądanych informacji dotyczących sprzętu znajdującego się w magazynie, sprzętu przekazanego w użyczenie/ zniszczonego/ wybrakowanego/ zagubionego itp. Powyższe uniemożliwiło jednoznaczne ustalenie, który sprzęt nadal jest w posiadaniu Spółki i czy gospodarowanie składnikami majątkowymi ze środków dotacji było realizowane prawidłowo i zgodnie z umową o dofinansowanie.

Mając na uwadze ustalenia kontroli oraz fakt, że Spółka jest Spółką celową i będzie podlegać likwidacji, kontrolerzy wskazują także na potencjalne ryzyko nieskuteczności po likwidacji Spółki zapisów zawartych w umowach użyczenia dot. zakazu zbycia przejętego sprzętu/ wyposażenia sportowego przez okres 5 lat, a także ryzyko nieskuteczności zawartego w umowie o dofinansowanie zakazu zbycia pozostałego nieprzekazanego przez Spółkę sprzętu/ wyposażenia sportowego w terminie 5 lat od dnia zakupu.

W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że z uwagi na przyjęcie błędnego przelicznika różnic kursowych jeden wydatek został ujęty w sprawozdaniu końcowym w kwocie o 1 703,58 zł wyższej niż faktycznie poniesiona⁶⁶.

Wydatki poniesione na zakup lotek nieprzekazanych przez Spółkę formalnie w użyczenie oraz sfinansowanie błędnego przelicznika różnic kursowych jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 35 592,46 zł⁶⁷.

[Akta kontroli: str. 148-153, 199-217, 237-284, 289-300, 362-370, elektroniczny nośnik danych]

Promocja IE 2023

36. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 7 287 271,80 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 81 dowodami księgowymi.

W 2023 r. działania promocyjne obejmowały siedem z ośmiu pozycji załącznika nr 25 do sprawozdania końcowego tj.: poz. 1 – Kampanie krajowe i międzynarodowe w łącznej kwocie 2 948 902,70 zł, poz. 2 - Produkcja wydawnictw, gadżetów i pakietów powitalnych w łącznej kwocie 534 807,51 zł, poz. 3 - Maskotki w łącznej kwocie 624 190,16 zł, poz. 4 - Oficjalne stroje w łącznej kwocie 94 597,66 zł, poz. 6 - Branding w łącznej kwocie 3 072 859,77 zł, poz. 7 - Działania PR w łącznej kwocie 11 914,00 zł. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*.

⁶⁵ Pismo z 14.05.2024 r., maile z: 27.05.2024 r., 31.05.2024 r. x 2, 6.06.2024 r., 12.06.2024 r., 13.06.2024 r.

⁶⁶ Invoice 23122231 z 30.06.2023 r.

⁶⁷ 33 888,88 zł + 1 703,58 zł = 35 592,46 zł netto. Podatek VAT w kwocie 7 794,44 zł (7 794,44 zł + 0,00 zł) został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

Działania promocyjne obejmowały w szczególności: zakup czasu antenowego i emisję filmów reklamowych, zakup materiałów promocyjno-reklamowych (maskotek, gadżetów), projekcję spotów reklamowych promujących III IE 2023, druk i montaż reklam na środkach miejskiego transportu publicznego w Krakowie, transportu kolejowego i lotniczego oraz na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego w Krakowie-Balicach, reklamy w social mediach, wydruk logo, wynagrodzenie za asystę techniczną portalu

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. W niektórych przypadkach płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45).

37. W ramach badanej kategorii kosztów ustalono, że sześć wydatków ujętych w sprawozdaniu końcowym w pełnej kwocie lub w części obejmowały działania realizowane w 2022 r. Wydatki te dotyczyły: asysty technicznej portalu IE 2023.pl w miesiącu grudniu 2022 r.⁶⁸, rozliczenia zaliczki za emisję reklam w TVP w 2022 r.⁶⁹, emisji sześciu spotów promujących IE 2023 na kanale Krynica.TV w telewizji kablowej⁷⁰, kampanii reklamowej na antenie TVP3 w okresie od 19 listopada 2022 do 10 lutego 2023 r.⁷¹, kampanii reklamowej na Instagramie w okresie od 17 grudnia 2022 r. do 1 stycznia 2023 r.⁷², usługi reklamowej na stokach narciarskich w [REDAKTOWANE], w okresie od 23 grudnia 2022 r. do 31 marca 2023 r.⁷³

Biorąc pod uwagę zasadę roczności budżetu oraz zapisy § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie (patrz opis w pkt 24 – *dot. wynagrodzeń za 2022*), niedopuszczalnym było dokonanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2023 r. za działania promocyjne realizowane w 2022 r.

Z uwagi na powyższe, wydatki te, jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi łącznie 74 428,63 zł netto⁷⁴.

[Akta kontroli: str. 216-217, elektroniczny nośnik danych]

⁶⁸ Dowód księgowy: FV 33/12/22 z 30.12.2022 r. w kwocie 1 076,25 zł brutto, ujęta w księgach rachunkowych w 2022 r. w kwocie netto 875,00 zł, VAT ujęty w kosztach 10,06 zł, VAT 191,19 zł.

⁶⁹ Dowód księgowy: 0100269392 z 13.01.2023 r. w kwocie 12 300,02 zł brutto, ujęta w księgach rachunkowych w 2022 r. w kwocie netto 10 000,02 zł, VAT 2 300,00 zł.

⁷⁰ Dowód księgowy: FV 21/12/12 z 29.12.2022 r. w kwocie 30 750,00 zł, ujęta w księgach rachunkowych w 2022 r. w kwocie netto 25 000,00 zł, VAT 5 750,00 zł.

⁷¹ Dowód księgowy: FV 0100270818 z 13.02.2023 r. w kwocie 86 100,00 zł brutto. Do zwrotu kwota 44 075,00 zł brutto (86 100,00 zł : 84 dni = 1 025,00 zł x 43 dni = 44 075,00 zł), tj. 35 833,33 zł netto i VAT 8 241,67 zł.

⁷² Dowód księgowy: FBADS-728-102330405 z 3.01.2023 r. w kwocie 2 116,04 zł brutto. Do zwrotu 1 980,00 zł brutto (2 116,04 zł : 16 dni = 132,00 zł x 15 dni = 1 980,00 zł), w tym VAT 0,00 zł.

⁷³ Dowód księgowy: FS/0127/03/2023/CS z 30.03.2023 r. w kwocie 9 879,98 zł brutto. Do zwrotu kwota 898,17 zł brutto (9 879,98 zł : 99 dni = 99,79 zł x 9 dni = 898,17 zł), 730,22 zł netto i VAT 167,95 zł.

⁷⁴ Podatek VAT w łącznej kwocie 16 650,81 zł został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

Organizacja zawodów i wydarzeń sportowych

38. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 11 345 635,50 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 99 dowodami księgowymi.

W 2023 r. działania organizacyjne obejmowały 16 z 38 pozycji załącznika nr 26 do sprawozdania końcowego, tj.: przygotowanie zawodów sportowych w 16 dyscyplinach sportowych (przygotowanie kompleksowych planów przeprowadzenia zawodów w różnych dyscyplinach sportu, najem, montaż i demontaż infrastruktury sportowej i specjalistycznego wyposażenia sportowego, obsługa i serwis techniczny zawodów, usługa zarządzania projektem przez menagera ds. sportu, najem 24 koni, obsługa weterynaryjna), przygotowanie i przeprowadzenie ceremonii dekoracji (zakup strojów dla hostess, zestawy kosmetyków, kuferki do przechowywania medali, obsługa ceremonii przez hostessy), prezentacje sportowe (kompleksowe wyposażenie obiektów w niezbędny sprzęt oraz zapewnienie personelu, oprawy muzycznej i produkcji materiałów wideo w dyscyplinie sportowej kolarstwo BMX, karate, koszykówka, wspinaczka sportowa i kolarstwo górskie), laboratorium antydopingowe i obsługę badań antydopingowych, najem obiektów sportowych i pozasportowych (najem obiektów, pomieszczeń wraz z wyposażeniem, parkingów, opłaty eksploatacyjne, usługi porządkowe). Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. W niektórych przypadkach płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45). Najem realizowany był na podstawie zawartych przez Spółkę umów najmu.

39. W ramach zbadanej kategorii kosztów ustalono, że:

- 1) Laboratorium antydopingowe i obsługa badań antydopingowych - Spółka dokonała w 2022 r. zapłaty zaliczki na poczet wynagrodzenia (ryczałtowego i kalkulacyjnego) Polskiej Agencji Antydopingowej w kwocie 3 000 000,00 zł (76% całkowitej kwoty zamówienia) na poczet świadczenia usług przeprowadzenia kontroli antydopingowej krwi i moczu na III IE 2023. Umowa na świadczenie usług została zawarta 29 grudnia 2022 r. i została zmieniona aneksem z 30 grudnia 2022 r. Termin realizacji usług został ustalony w umowie do dnia 15 lipca 2023 r.

Z uwagi na fakt, że umowa została zawarta w ostatnich dniach grudnia 2022 r. oraz, że przewidziane umową usługi miały być świadczone dopiero na III IE 2023 (połowa 2023 r.), niedopuszczalnym było dokonanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2022 r. za działania realizowane w 2023 r. oraz przed faktycznym ich zrealizowaniem. Dodatkowo należy wskazać, że wysokość przewidzianej umową i wpłaconej zaliczki na poziomie 76% całkowitej kwoty zamówienia, była bardzo wysoka, nieuzasadniona i stanowiła naruszenie zasad gospodarności i oszczędności przy wydatkowaniu środków publicznych. W wyniku kontroli MSIT przeprowadzonej w Spółce w 2023 r. dotyczącej wydatkowania środków publicznych otrzymanych w ramach dofinansowania Spółki przez Ministra

Sportu i Turystyki w 2022 r., powyższa kwota w wysokości 3 000 000,00 zł została przypisana do zwrotu, jako dokonana w nadmiernej wysokości.

W 2023 r. kwota wydatkowana na laboratorium antydopingowe i obsługę badań antydopingowych wyniosła łącznie 842 503,00 zł i została zapłacona po faktycznym zrealizowaniu usług.

- 2) Z uwagi na przyjęcie błędnego przelicznika różnic kursowych jeden wydatek został ujęty w sprawozdaniu końcowym w kwocie o 1 808,76 zł wyższej niż faktycznie poniesiona.

Wydatek dokonany w nadmiernej wysokości podlega, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 1 808,76 zł⁷⁵.

- 3) Jeden wydatek nie został zapłacony ze środków dotacji⁷⁶. Został on ujęty w ewidencji księgowej na koncie kosztów własnych i zapłacony ze środków własnych. W trakcie kontroli Spółka dokonała korekty księgowania na wyodrębnione konto dla środków z dotacji, natomiast kontrolerzy nie uzyskali potwierdzenia dla refundacji zapłaconej ze środków własnych faktury z konta bankowego dedykowanego środkom z dotacji. W wyjaśnieniach Prezes Zarządu Spółki poinformował jedynie, że „...Środki, o których mowa w pytaniu zostały błędnie zaksięgowane jako środki własne ...”.⁷⁷

Z uwagi na powyższe, wydatek ten jako dokonany w nadmiernej wysokości podlega, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 91 182,48 zł⁷⁸.

- 4) W wyniku przeprowadzonych oględzin⁷⁹ zakupionych na potrzeby organizacji III IE 2023 rzeczy stwierdzono brak w Magazynie Spółki czterech z 18 zakupionych ze środków dotacji zestawów kuferków kosmetycznych⁸⁰. Powyższe zostało potwierdzone przekazaniem przez Spółkę protokołem zagubienia towaru, w którym wpisano, że „...Kufarki używane były na szeregu aren sportowych na których rozgrywano zawody w ramach Igrzysk. Prowadzona na magazynie inwentaryzacja wykazała, że rzeczy te nie znajdują się na magazynie Spółki. Zostały więc zagubione w trakcie trwania Igrzysk lub po ich zakończeniu, możliwe, że w trakcie transportu wyposażenia aren do magazynu Spółki.”⁸¹ W przedstawionym przez Spółkę protokole błędnie wykazano ilość zagubionych zestawów kuferków w liczbie pięć na kwotę 1 408,75 zł, a faktycznie brakowało czterech zestawów. Zatem ustalona w trakcie kontroli kwota zagubionych kuferków wynosi 1 127,00 zł netto.

Z uwagi na fakt, że zakupione zestawy kuferków nie znajdują się w posiadaniu Spółki, a nie zostały przekazane w użyczenie zgodnie z § 7 ust. 3 umowy o dofinansowanie,

⁷⁵ Invoice E_PLRTS-2023-61 z 6.07.2023 r.

⁷⁶ Dowód księgowy: FA00000127 z 26.06.2023 r.

⁷⁷ Pismo Nr ref: 20/FINANSE/2024 z 8.05.2024 r.

⁷⁸ Invoice E_PLRTS-2023-61 z 6.07.2023 r.

⁷⁹ Protokół oględzin z 18.04.2024 r.

⁸⁰ Dowód księgowy: 162/KOS/2023 z 2.03.2023 r. w kwocie 6 237,90 zł.

⁸¹ Protokół nr 2/09/2023 z 1.09.2023 r.

wydatek poniesiony na ich zakup jako dokonany w nadmiernej wysokości podlega, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 1 127,00 zł netto⁸².

[Akta kontroli: str. 132-147, 216-217, 237-247, 305, elektroniczny nośnik danych]

Opieka medyczna

40. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 4 431 498,34 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 16 dowodami księgowymi.

Wydatki obejmowały w szczególności: zabezpieczenie medyczne zawodów, zabezpieczenie w zakresie ratownictwa wodnego na zawodach, usługi koordynatorów medycznych. Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. W niektórych przypadkach płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45).

Negatywnie należy ocenić zawarcie przez Spółkę umowy na świadczenie usług koordynatora medycznego po terminie realizacji tych usług, tj. umowa została zawarta 22 maja 2023 r., a świadczenie usług było realizowane w miesiącach kwiecień i maj 2023 r. Zapłata została dokonana po zawarciu tej umowy⁸³.

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Produkcja sygnału telewizyjnego i obsługa techniczna mediów

41. W ramach powyższej kategorii kosztów poniesiono wydatki w łącznej kwocie 46 580 867,41 zł brutto.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 24 dowodami księgowymi.

Wydatki obejmowały przede wszystkim produkcję sygnału telewizyjnego i pełnienie funkcji głównego nadawcy sygnału telewizyjnego i kierownika produkcji telewizyjnej, najem wnętrz muzealnych, budowę sieci LAN i WIFI na obiektach sportowych i pozasportowych.

Wydatki były zgodne z katalogiem kosztów stanowiącym załącznik do *Programu*.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. W niektórych przypadkach płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45).

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

⁸² Podatek VAT w łącznej kwocie 259,21 zł został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

⁸³ Umowa nr 188/2023 z 22.05.2023 r., zawarta z firmą Woły Medyk Waldemar Kubiński. Dowody księgowe: 8/23 z 5.05.2023 r. i 15/23 z 5.06.2023 r.

Koszty pośrednie

42. Na koszty pośrednie poniesiono wydatki w łącznej kwocie 3 082 248,10 zł brutto, w tym wynagrodzenia 1 691 987,83 zł (patrz opis w pkt. 21-24), a inne koszty pośrednie 1 390 260,27 zł brutto.

Zgodnie z § 3 ust. 7 umowy o dofinansowanie procent kosztów pośrednich w odniesieniu do kosztów bezpośrednich nie przekroczył poziomu 7% i faktycznie wyniósł 1,2%, a poziom wynagrodzeń nie przekroczył 80% kwoty kosztów pośrednich i faktycznie wyniósł 54,8%.

Kontrolą objęto wszystkie wydatki sfinansowane z dotacji, udokumentowane 268 dowodami księgowymi oraz listami płac.

43. Dofinansowanie obejmowało w szczególności: zakup sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych, koszty łączności i korespondencji, najem biura, koszty podróży służbowych. Nie stwierdzono przypadku zakupu sprzętu lub urządzeń biurowych przekraczającego jednostkowo kwotę 10 000,00 zł.

Do dowodów księgowych stanowiących podstawę wypłaty były załączone potwierdzenia dokonanych płatności. Wypłaty były dokonywane przelewami bankowymi, w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę wypłaty. Niejednokrotnie płatności były realizowane nieterminowo, jednakże z tego tytułu Spółka nie poniosła konsekwencji finansowych ze środków z dotacji (patrz przypis 45).

Zakup sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych

Na zakup sprzętu, materiałów i urządzeń biurowych poniesiono wydatki w łącznej kwocie 824 496,72 zł brutto. Wydatki obejmowały w szczególności: subskrypcję na licencję pakietu Microsoft 365 Business Premium, zakup oprogramowania, licencji, drukarki etykiet, akcesoriów komputerowych, artykułów biurowych.

Mając na uwadze ustalenia kontroli oraz fakt, że Spółka jest Spółką celową i będzie podlegać likwidacji, kontrolerzy wskazują na potencjalne ryzyko nieskuteczności po likwidacji Spółki zapisów zawartych w umowie o dofinansowanie dotyczących zakazu zbycia rzeczy związanych z realizacją zadania zakupionych na swoją rzecz ze środków pochodzących z dotacji przez okres pięciu lat od dnia dokonania ich zakupu.

Prezes Zarządu Spółki nie udzielił informacji odnośnie planów dotyczących przekazania w użytkowanie pozostałego sprzętu i urządzeń biurowych do czasu likwidacji Spółki.⁸⁴

Koszty łączności i korespondencji

Na koszty łączności i korespondencji poniesiono wydatki w łącznej kwocie 4 529,16 zł brutto. Wydatki obejmowały koszty wysyłki dokumentów.

Najem lokalu

Na najem lokalu poniesiono wydatki w łącznej kwocie 100 378,70 zł brutto. Wydatki obejmowały czynsze najmu siedziby Spółki wraz z wyposażeniem i miejscami parkingowymi, opłaty eksploatacyjne, opłaty za karty dostępu do siedziby Spółki.

⁸⁴ Pismo Nr ref: 20/FINANSE/2024 z 8.05.2024 r.

Koszty podróży służbowych

Na koszty podróży służbowych poniesiono wydatki w łącznej kwocie 460 855,69 zł brutto. Wydatki obejmowały w szczególności: usługi zakwaterowania i wyżywienia, transport, najem samochodów, usługi parkingowe.

44. W ramach zbadanej kategorii kosztów pośrednich ustalono, że:

- osiem wydatków poniesionych ze środków dotacji przekazanej w 2023 r. w łącznej kwocie 85 507,06 zł netto (VAT 17 060,79 zł) w całości lub w części dotyczyło działań zrealizowanych w 2022 r.⁸⁵. Wydatki obejmowały subskrypcję na licencję pakietu [REDACTED], koszty eksploatacyjne w miesiącu grudniu 2022, usługę hotelową w dniach 6 grudnia 2022 r. do 30 grudnia 2022 r., zakwaterowanie i wyżywienie w dniach 30 listopada 2022 r. do 1 grudnia 2022 r., najem samochodów podczas delegacji służbowych w kraju i zagranicą w miesiącach listopadzie i grudniu 2022 r.
- trzy wydatki, z uwagi na przyjęcie błędnego przelicznika różnic kursowych zostały ujęte w sprawozdaniu końcowym w łącznej kwocie o 82,07 zł wyższej niż faktycznie poniesiona⁸⁶.

Biorąc pod uwagę zasadę roczności budżetu oraz zapisy § 3 ust. 5 umowy o dofinansowanie (patrz opis w pkt 24 – *dot. wynagrodzeń za 2022*), niedopuszczalnym było dokonanie przez Spółkę zapłaty ze środków dotacji udzielonej na realizację działań w 2023 r. za działania realizowane w miesiącach listopad - grudzień 2022 r., a także stosowanie błędnego przelicznika różnic kursowych.

Z uwagi na powyższe, wydatki jako dokonane w nadmiernej wysokości podlegają, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do Ministerstwa na konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 85 589,13 zł netto.⁸⁷

- jeden wydatek w kwocie 790,00 zł netto (VAT 181,70 zł) dotyczył licencji rocznej systemu obsługi posiedzeń Rady Nadzorczej prowadzonych zdalnie, a zatem nie był związany z realizacją zadania, na które została przekazana dotacja z budżetu państwa w 2023 r.⁸⁸.

Z uwagi na powyższe, wydatek jako dokonany niezgodnie z przeznaczeniem podlega, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zwrotowi do Ministerstwa na

⁸⁵ Dowody księgowe: Z/216/12/2022 z 31.12.2022 r. w kwocie 5 737,46 zł netto (VAT 1 319,61 zł), FSSF/28/2023/01 z 26.01.2023 r. w kwocie 5 217,64 zł netto (VAT 1 206,00 zł), 8760A/HB579 z 30.12.2022 r. w kwocie 5 799,15 zł netto (VAT 30,85 zł), 195466 z 23.12.2022 r. w kwocie 3 730,00 zł (VAT 0,00 zł), F-243/12/22/KRL z 27.12.2022 r. w kwocie 13 632,51 zł netto (VAT 3 135,47 zł), 0026/1222/WYN z 30.12.2022 r. w kwocie 12 044,70 zł netto (VAT 2 770,28 zł), 9489784450/00/M/01/N z 15.12.2022 r. w kwocie 1 934,65 zł (VAT 0,00 zł), 2020/RAC/12/2022/LT/K1/RE/KRK/F z 31.12.2022 r. w kwocie 37 410,95 zł netto (VAT 8 604,52 zł).

⁸⁶ Dowód księgowy: 9663/111082 z 17.04.2023 r. w kwocie 0,05 zł, 4201431 z 4.04.2023 r. w kwocie 0,01 zł, 383730 z 24.04.2023 r. w kwocie 82,01 zł.

⁸⁷ Podatek VAT w kwocie 17 060,79 zł został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

⁸⁸ Dowód księgowy: 25/12/2022/WZA24 20.12.2022 r. w kwocie 790,00 zł netto (VAT 181,70 zł).

konto wskazane w umowie o dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Kwota zwrotu z powyższego tytułu wynosi 790,00 zł netto.⁸⁹

[Akta kontroli: str. 216-217, 237-247, 333-361, elektroniczny nośnik danych]

Prawidłowość dokonywania przez spółkę IE2023 wydatków ze środków własnych i z innych źródeł w 2023 r.

45. Spółka zachowała procentowy udział środków własnych i z innych źródeł w całkowitych kosztach realizacji zadania. Kwota środków własnych i z innych źródeł wyniosła 14 922 640,87 zł, co stanowiło 5,5 % całkowitych kosztów realizacji zadania publicznego w 2023 r.⁹⁰ Procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach zadania nie przekroczył 95% (§ 3 ust. 10 umowy o dofinansowanie).

46. Kontrolą objęto wszystkie wydatki, udokumentowane 21 dowodami księgowymi. Zbadane środki własne spółki i z innych źródeł zostały wydatkowane na pokrycie kosztów bezpośrednich, obejmujących: budowę i wyposażenie tymczasowych aren sportowych w kwocie 5 000 000,00 zł (całkowita kwota jednego dowodu księgowego wyniosła 5 283 500,28 zł), produkcję sygnału telewizyjnego w kwocie 5 500 000,00 zł (całkowita kwota jednego dowodu księgowego wyniosła 28 500 000,00 zł), oraz koszty związane z organizacją i przeprowadzeniem zawodów w ramach III Igrzysk Europejskich w 2023 r. w kwocie 4 422 640,87 zł udokumentowanej 19 dowodami księgowymi sfinansowanymi w pełnej kwocie ze środków własnych.

47. W ramach kontroli nie stwierdzono wydatków niezwiązanych z realizacją zadania publicznego. Płatności w większości przypadków były dokonywane nieterminowo. Do dowodów księgowych załączone zostały potwierdzenia dokonania płatności.

[Akta kontroli: elektroniczny nośnik danych]

Umowy z kontrahentami

48. Na podstawie próby⁹¹ wybranych do kontroli zakupów i usług zrealizowanych przez Spółkę, na łączną kwotę 13 904 511,54 zł, w tym kwota dofinansowania 9 765 699,07 zł, kontrolerzy dokonali oceny zapisów zawartych umów mających wpływ na prawidłową realizację zamówień.

Jednocześnie Departament Igrzysk Europejskich, w toku czynności związanych z przyjęciem rozliczenia udzielonej Spółce dotacji w 2023 r. zweryfikował 20 zawartych umów z kontrahentami na łączną kwotę 149 708 150,71 zł, w tym kwota dofinansowania 79 079 041,53 zł stanowiącą 31,12 % wykorzystanego dofinansowania⁹².

49. Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o wsparciu, w zakresie zamówień związanych z przygotowaniem i realizacją przedsięwzięć, Spółka została zwolniona z obowiązku

⁸⁹ Podatek VAT w kwocie 181,70 zł został przypisany do zwrotu z innego tytułu.

⁹⁰ Całkowity koszt realizacji zadania publicznego w 2023 r. wynosił 269 048 876,99 zł. (254 126 236,13 zł + 14 922 640,86 zł).

⁹¹ Dobór próby obejmujący 26 kontrahentów został dokonany w sposób celowy przy uwzględnieniu ryzyk dot. rzetelności i prawidłowości dokonywania zakupów towarów i usług z uwagi na przedmiot tych zakupów i związek z realizowanym zadaniem.

⁹² Wydatkowana kwota dotacji 254 126 236,13 zł.

stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych⁹³, jeżeli wartość zamówienia była niższa niż progi unijne w rozumieniu art. 3 ww. ustawy.

50. Zakupy dokonywane przez Spółkę realizowane były na podstawie wewnętrznej procedury udzielania zamówień publicznych określającej zasady udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekraczała 130 000,00 zł (netto), była równa lub przekraczała 130 000,00 zł (netto) oraz zasady planowania zamówień publicznych i sprawozdawczości z ich realizacji w zakresie wszystkich zamówień publicznych udzielanych przez Spółkę⁹⁴.

51. Wybór wykonawcy został udokumentowany protokołami, wnioskami lub poprzez zawarcie umowy⁹⁵. Współpracę z kontrahentami Spółki udokumentowano 24 umowami na łączną kwotę 13 786 112,59 zł, 6 protokołami zamówienia na łączną kwotę 33 075,66 zł oraz 3 wnioskami w sprawie realizacji zamówienia na łączną kwotę 85 323,29 zł.

52. Analiza postanowień umów zawartych przez Spółkę wykazała, że interes Skarbu Państwa został zabezpieczony, poprzez określenie warunków mających wpływ na prawidłową realizację zamówienia. W zawartych umowach Spółka stosowała postanowienia zabezpieczające należyte wykonanie umów, m.in. poprzez:

- kary umowne, w tym możliwość dokonania potrąceń z wynagrodzenia należnego wykonawcy;
- możliwość dochodzenia na zasadach ogólnych prawa cywilnego odszkodowania w zakresie przekraczającym kary umowne;
- zabezpieczenie z tytułu wystąpienia siły wyższej;
- prawo odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia w przypadku wykonywania w sposób nienależyty;
- zapłatę uwarunkowaną protokołarnym odbiorem przedmiotu umowy;
- formę pisemną umowy, wprowadzanych zmian i innych istotnych zdarzeń mających wpływ na wykonanie umowy;
- zabezpieczenie majątkowych praw autorskich.

53. Jednocześnie w przypadku czterech umów zawartych w 2022 r., wystawiono faktury obejmujące płatności z góry oraz z tytułu zaliczki na poziomie 90% dotyczące przyszłych działań promocyjnych w szczególności: emisji spotów promujących Igrzyska Europejskie 2023 kanale Krynica TV w telewizji kablowej, najmu powierzchni reklamowej i emisji materiałów promocyjnych w środkach transportu kolejowego oraz budynku terminala lotniczego Kraków-Balice. Wpłacone w 2022 r. zaliczki na poczet umów realizowanych w 2023 r. zostały przypisane do zwrotu w ramach kontroli dofinansowania udzielonego Spółce przez Ministra w 2022 r. jako wydatkowane w nadmiernej wysokości.

W powyższych umowach, pomimo ustalenia rozliczenia umowy z góry oraz zaliczek na tak wysokim poziomie, w żaden sposób nie zabezpieczono ich zwrotu w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umów. Zatem określona w umowach forma rozliczenia tworzyła ryzyko niezrealizowania umów i utraty środków publicznych.

⁹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm., dalej: „ustawa Pzp”.

⁹⁴ Regulamin udzielania zamówień publicznych w Igrzyska Europejskie 2023 sp. z o.o., wprowadzony uchwałą nr 39/2022 Zarządu IE z 14.10.2022 r.

⁹⁵ Kontrola nie obejmowała sposobu wyboru i trybów nawiązania współpracy z kontrahentami.

54. Rozliczenia z kontrahentami następowały na podstawie faktur, natomiast płatności dokonywane były przelewami bankowymi. Wykonanie realizacji zamówienia oraz odbiory wykonanych prac potwierdzone zostały dokumentacją powykonawczą w formie protokołów odbioru. [Akta kontroli: str. 112-113, elektroniczny nośnik danych]

Sprawozdawczość

55. Spółka wypełniła obowiązek związany ze sprawozdawczością po zakończeniu realizacji umowy w 2023 r., jednakże negatywnie należy ocenić, że w ramach realizacji obowiązków sprawozdawczych Spółka nieterminowo, tj. 31 października 2023 r. (data wpływu) złożyła sprawozdanie końcowe z realizacji zadania⁹⁶. Umowa o dofinansowanie nie przewiduje sankcji za niezłożenie sprawozdania w terminie.

W Sprawozdaniu końcowym, w zał. 21 - „Zestawienie zbiorcze z realizacji zadania publicznego” Spółka zaraportowała, że całkowity koszt realizacji zadania w 2023 r. wyniósł 269 048 877,00 zł, w tym środki dotacji w kwocie 254 126 236,13 zł (99,3% kwoty przekazanej dotacji)⁹⁷, a środki własne w kwocie 14 922 640,87 zł.

Spółka dokonała, na podstawie § 9 ust. 1 i 2 umowy o dofinansowanie oraz art. 168 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych zwrotu do Ministerstwa niewykorzystanej części dotacji w łącznej kwocie 1 751 475,21 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, w łącznej kwocie 745,72 zł⁹⁸. W trakcie kontroli ustalono, że kwota zwrotu była o 4 143,89 zł wyższa niż należna Ministerstwu z tytułu niewykorzystanej części dotacji⁹⁹. Do czasu zakończenia kontroli Spółka nie wystąpiła do Ministerstwa o zwrot dokonanej nadpłaty.

Środki z dotacji w łącznej kwocie 254 126 236,13 zł, zostały przeznaczone na:

- ochronę fizyczną obiektów i terenów w kwocie 17 549 570,85 zł;
- ceremonię otwarcia i zamknięcia Igrzysk oraz inne ceremonie w kwocie 19 842 752,83 zł;
- zakup oficjalnych strojów w kwocie 4 115 788,64 zł;
- usługi świadczone dla uczestników i innych osób zaangażowanych w organizację i przeprowadzanie IE2023, w kwocie 84 646 861,21 zł;
- tymczasowe areny sportowe zabudowę, w kwocie 46 154 994,21 zł;
- usługi porządkowe, sprzątanie i odbiór odpadów, w kwocie 30 000,00 zł;
- zakup lub wynajem sprzętu IT, technicznego i sportowego w kwocie 3 452 140,00 zł;
- promocję IE 2023, w kwocie 9 473 175,02 zł;
- organizację zawodów i wydarzeń sportowych w kwocie 13 410 142,45 zł;
- opiekę medyczną w kwocie 4 755 565,69 zł;
- produkcję sygnału telewizyjnego i obsługę techniczną mediów w kwocie 47 612 997,13 zł,
- koszty pośrednie w kwocie 3 082 248,10 zł.

⁹⁶ Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 2 umowy o dofinansowanie, sprawozdanie końcowe powinno być złożone do dnia 30.10.2023 r.

⁹⁷ W 2023 r. kwota przekazanej dotacji wyniosła łącznie 255 873 567,45.

⁹⁸ Zwroty w dniach: 13.10.2023 r. w kwocie 1 706 958,12 zł, 30.10.2023 r. w kwocie 0,04 zł oraz w kwocie 16 109,75 zł plus odsetki 89,60 zł, 31.10.2023 r. w kwocie 17 102,58 zł plus odsetki 95,12 zł, 6.11.2023 r. w kwocie 6,88 zł, 20.03.2024 r. w kwocie 11 297,84 zł plus odsetki 561,00 zł.

⁹⁹ 1 751 475,21 zł – 1 747 331,32 = 4 143,89 zł.

56. Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania w 2023 r. zawierało określone w umowie załączniki, jednakże negatywnie należy ocenić niezetelność przekazanej przez Spółkę dokumentacji rozliczeniowej i sprawozdawczej.

Sprawozdanie końcowe zawierało niespójne dane zawarte w poszczególnych załącznikach, niezgodność w wysokości kwot rozliczanych wynagrodzeń w odniesieniu do list płac stanowiących podstawę wypłat, błędne wartości liczbowe, błędy w numerach faktur, podwójne ujęcie jednej faktury w rozliczeniu kosztów bezpośrednich i pośrednich, nieprecyzyjne opisy dokonanych wydatków utrudniające ich weryfikację. Spółka na żądanie Ministerstwa wielokrotnie dokonywała korekt i uzupełnień Sprawozdania, jednakże w konsekwencji nie dokonała ostatecznego przeglądu oraz analizy wprowadzonych zmian i nie przekazała zbiorczej ostatecznej wersji Sprawozdania zawierającej spójne i zgodne w zakresie kwot i danych załączniki.

Z uwagi na powyższe, kontrolujący dokonali weryfikacji prawidłowości dokonanych wydatków poniesionych ze środków z dotacji w 2023 r. na podstawie wydatków ujętych w zał. 10 do Sprawozdania końcowego „Zestawienie faktur/ rachunków do zrealizowanego działania w ramach zadania publicznego”.

57. Minister Sportu i Turystyki nie zatwierdził rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym. W dniu 30 listopada 2023 r. Dyrektor Departamentu Igrzysk Europejskich poinformował Spółkę, że nie jest możliwe zatwierdzenie przesłanego rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, ponieważ przedłożona dokumentacja oraz złożone wyjaśnienia dotyczące wykorzystania dotacji udzielonej w 2023 r. i podatku od towarów i usług (VAT) są niewystarczające i wymagają uzupełnienia.

Do zakończenia czynności kontrolnych rozliczenie udzielonej dotacji nie zostało przez Ministra zatwierdzone.

[Akta kontroli: str. 154-192, 216-217, elektroniczny nośnik danych]

INFORMACJE O KONTROLI

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra¹⁰⁰, Zespół kontrolujący w składzie:

- Joanna Wojtaszek, radca w Departamencie Kontroli, kierownik Zespołu,
- Kinga Martuszevska - Frajnt, główny specjalista w Departamencie Kontroli, członek Zespołu,
- Piotr Popiel, główny specjalista w Departamencie Kontroli, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono w terminie od 30 stycznia 2024 r. do 31 maja 2024 r. Fakt rozpoczęcia czynności kontrolnych odnotowano w Księżce kontroli przedsiębiorcy 3 kwietnia 2024 r. pod poz. 6.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą i obecnie jest Pan Marcin Nowak, Prezes Spółki IE 2023 – od 6 maja 2022 r.¹⁰¹.

[Akta kontroli: str. 1-25]

ZALECENIA POKONTROLNE

¹⁰⁰ Upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: 50/2023 i 51/2023 z 6.12.2023 r. oraz 1/2024, 2/2024 i 3/2024 z 28.03.2024 r.

¹⁰¹ Uchwała nr 5/2022 Rady Nadzorczej spółki IE 2023 z 6.05.2022 r.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, w trybie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z dofinansowania w łącznej kwocie **31 466 500,78 zł**, wnoszę o:

- Zwrot, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, kwoty **31 448 110,78 zł**, jako dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia podpisania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.
Zwrotu powyższej kwoty należy dokonać **w terminie 15 dni** od dnia doręczenia niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, na rachunek bankowy MSiT nr 19 1010 1010 0033 2013 9135 0000 (środki z budżetu państwa) oraz
- Zwrot, na podstawie art. 169 ust. 1 pkt 1 i ust. 5 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, kwoty **18 390,00 zł** jako dotacji wydatkowanej niezgodnie z przeznaczeniem, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania ostatniej transzy dotacji do dnia dokonania zwrotu.
Zwrotu powyższej kwoty należy dokonać **w terminie 15 dni** od dnia doręczenia niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, na rachunek bankowy MSiT nr 19 1010 1010 0033 2013 9135 0000 (środki z budżetu państwa).

W związku z faktem, że Spółka w trakcie kontroli dokonywała przelewów do Ministerstwa tytułem zwrotu części przekazanej dotacji w kwotach przez siebie ustalonych, w przypadku dokonywania zwrotu kwot przypisanych niniejszym *Wystąpieniem Pokontrolnym*, należy uzgodnić z Departamentem Ekonomiczno-Finansowym w MSiT wysokość kwoty głównej oraz odsetek należnych na dzień dokonania zwrotu.

Z uwagi na fakt, że Spółka jest spółką celową utworzoną do przygotowania i organizacji III Igrzysk Europejskich 2023 oraz, że cel jej utworzenia został już zrealizowany, odstępuję od formułowania zaleceń i wniosków pokontrolnych w zakresie pozostałych nieprawidłowości w działalności Spółki.

POUCZENIE

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z upoważnienia
Ministra Sportu i Turystyki

Adam Wojtaś

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/